

HUIS VAN VRIENDSCHAP: BRUG TUSSEN TWEE WERELDEN

Inspiratie vinden en je waarde ontdekken

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	4
1.1 Werkgroep ‘Op weg in de Stilte’	4
1.1. Herstelplaatsen.....	4
1.2 Jongeren.....	4
1.3 Behoeft.....	4
1.4 Projectplan Nuggers.....	4
1.5 Pioniersplek.....	5
2. Missie.....	6
3. Visie.....	6
4. Doelen.....	6
4.1. Religieuze doelen.....	6
4.2. Sociale doelen.....	7
1.5 Persoonlijke doelen.....	7
1.5.1 De jongeren.....	7
1.5.2 De gasten.....	8
1.5.3 De leden van de gemeenschap.....	8
1.5.4. De leden van de deelnemende kerken.....	8
2. Middelen.....	9
2.1 De gemeenschap.....	9
2.2 Het huis.....	9
2.3 Vier kringen van aandacht.....	9
3. Exploitatie.....	11
3.1 Het gebouw.....	11
3.2 De locatie.....	11
3.3 Uitgangspunten voor de exploitatie.....	12
3.4. Juridische vorm.....	12
3.5. Financiering aankoop, vernieuwing en verbouwing.....	13
3.6. Vrijwilligers en vrienden.....	13
3.7. Exploitatierkening.....	14

1. Aanleiding

Binnen de Protestantse Gemeente Nijverdal zoeken we de verbinding tussen kerk en samenleving. Het beleidsplan van 2016-2019 staat in het kader van de drie begrippen: verbinden-vernieuwen-verdiepen.

1.1 Werkgroep 'Op weg in de Stilte'

De werkgroep 'Op weg in de Stilte' biedt op vaste momenten 'rustplaatsen' aan, waarin inspiratie kan worden opgedaan. Zij ontwikkelt binnen de oecumenische samenwerking van de Raad van Kerken Nijverdal-Hellendoorn een programma, met plaatsen en momenten voor stilte, meditatie en retraites. Daaraan wordt deelgenomen door mensen vanuit Nijverdal, Hellendoorn en omgeving. De avonden van deze werkgroep trekken een stabiel aantal bezoekers. Binnen de werkgroep leeft echter een verlangen naar meer. Een inspirerende retraite in het klooster van de Trappisten in Berkel-Enschot leidde tot het initiatief om onderzoek te doen naar het zelf opzetten van een huis voor retraites. Met enkele betrokken mensen willen we een gemeenschap vormen, waarin geoefend wordt in gastvrijheid, christelijke spiritualiteit en bezinning.

1.1. Herstelplaatsen

Veel mensen hebben behoefte aan een plaats om even tot rust te komen. Een plaats waar zij warm ontvangen worden en waar zij op adem kunnen komen. Bijvoorbeeld herstel van een burnout, een time out voor een mantelzorg. Wij denken dat het Huis van Vriendschap een prachtige plek en waardevolle bijdrage voor herstel hen kan zijn.

1.2 Jongeren

De Protestantse Gemeente Nijverdal is actief betrokken op jongeren. Het missionair jongerenwerk, binnen het kader van de Raad van Kerken en gesteund door Youth for Christ Deventer, levert contacten en uitwisselingen op. De diversiteit in de leefwereld van jongeren blijkt groot. De contrasten tussen hoogopgeleide en laagopgeleide jongeren blijken ook groot. Waar de een tijdens een stage reeds zeker is van een baan na zijn opleiding, kan de ander na jaren zoeken en proberen amper aan een kortdurende parttime-klus komen. Met het verstrijken van de jaren raken deze jongeren geïsoleerd van het arbeidsveld én van andere jongeren én van de samenleving als geheel.

1.3 Behoeft

Vanuit de behoefte deze jongeren een nieuwe kans te geven, ontstond het verlangen om het retraitehuis te bouwen als een 'Huis van Vriendschap'. Het huis wordt een brug naar de samenleving. Door jongeren een kans te geven dit retraitehuis te helpen 'runnen', hoopt zij een bron van waarde te zijn voor het zelfvertrouwen en de ontwikkeling van deze jongeren. Een werkomgeving kan echter ook gerealiseerd worden buiten het Huis van Vriendschap. Dankzij het wonen en waar mogelijk werken in dit huis wordt hun de gelegenheid gegeven hun talenten te ontdekken en hun vaardigheden te ontwikkelen. Daarmee nemen deze jongeren opnieuw de eerste stappen in het traject richting arbeidsmarkt.

1.4 Projectplan Nuggers

Het projectplan 'Nuggers: het in beeld brengen en activeren van een groep kwetsbare jongeren', dat Stichting de Welle coördineert, sluit aan op onze doelstellingen. Ons aanbod aan dezelfde groep jongeren laten we graag onderdeel zijn van dit project. Wij bieden vier plaatsen voor jongeren aan. Tijdens een verblijf van maximaal een jaar, krijgen zij de kans hun eigenwaarde te ontdekken, hun kwaliteiten te ontwikkelen en zich voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Bij een gemiddeld verblijf

van een half jaar, kunnen we jaarlijks 8 jongeren helpen een belangrijke eerste stap te zetten in het traject naar arbeid.

1.5 Pioniersplek

'Huis van Vriendschap' wil graag samenwerken met de pioniersplek die geïnitieerd zal worden vanuit de Protestantse gemeente Nijverdal. De gemeenschap die gevormd wordt en vanuit de pastorie aan de Noetselerweg gestalte zal krijgen, is een vernieuwende vorm van kerk-zijn, van contemplatie en actie. De liturgie wordt onderhouden, de kapel is open, de woorden en gebeden klinken naast de daden van gastvrijheid. De Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Nijverdal heeft hun instemming gegeven met de ondertekening van een intentieverklaring om te komen tot een pioniersplek als onderdeel van protestantse gemeente. Het Huis van Vriendschap is gesitueerd naast deze pioniersplek.

2. Missie

‘Huis van Vriendschap’ biedt een plaats van rust, bezinning en inspiratie. De christelijke spiritualiteit krijgt vorm in de gemeenschap waarin gastvrijheid wordt geboden, dagelijkse gebeden worden onderhouden en de omgang met elkaar het karakter krijgt van liefdevolle aandacht. Bezoekers nemen deel aan het leven in deze gemeenschap en doen inspiratie op. Jongeren krijgen de kans om dit huis mede te helpen bouwen door hun praktische en ideële ondersteuning, het uitvoeren van klusjes als opstap naar werk en hun woonbijdrage. ‘Huis van Vriendschap’ is het huis van een christelijke gemeenschap waarin jongeren ervaren waardevol te zijn, hun gaven ontdekken en vaardigheden ontwikkelen.

3. Visie

‘Huis van Vriendschap’ laat zich inspireren door het evangelie. De kracht van het evangelie wordt geactualiseerd in kloostertradities tot op de dag van vandaag. Voorbeelden voor ons zijn de gemeenschap van Taizé (Frankrijk) en de Northumbria Community (UK). De regel van deze laatste gemeenschap geeft ons richting voor onze gemeenschap, met haar nadruk op ‘beschikbaarheid’. Het retraitehuis ‘De Spil’ in Maarssen is onze sparringpartner in het dagelijkse reilen en zeilen van een huis voor ‘rust, bezinning en retraite’. Naar jongeren toe vinden we onze inspiratie in een pedagogiek van zelfontdekking, ervarend leren en het oefenen in verantwoordelijke rollen. Het huis als geheel wil een gemeenschap zijn, waarin ieder telt en van waarde is, omdat we geloven dat God zo naar ons omziet.

4. Doelen

We zijn een gemeenschap die een uitdrukking wil zijn van compassie. Daar past geen sluitend programma bij, met een gegarandeerde uitkomst van ons handelen. Compassie of barmhartigheid heeft oog voor de beperktheid van ons handelen en ons mens-zijn. Vanwege de urgente vraag in het actuele moment heeft een programma niet het laatste woord, zoals de kloostertraditie ons leert. We onderscheiden open doelen, die het leven in de gemeenschap richting geven:

- Religieuze doelen
- Sociale doelen
- Persoonlijke doelen

4.1. Religieuze doelen

Het aandachtig beleven van christelijke spiritualiteit: dat is het ontvangen van het leven als een geschenk van God in alle facetten. In het bijzonder wordt het leven met God zichtbaar in het evangelie van kruis en opstanding van Jezus Christus, waar vanuit liefde een ander licht valt op wat een samenleving een mislukt leven zou noemen. Het is de Geest die ons leven verbindt aan Christus en ons doet ervaren wat het is om een geliefd mens naar Gods beeld te zijn en de toekomst uit zijn hand te ontvangen.

In het dagelijks leven vindt dit uitgangspunt een uitwerking in het ritme van de dag. Gebedstijden driemaal daags verankeren het leven met God en geven gelegenheid zijn woorden in ons op te nemen. Werk, rust en maaltijden geven gelegenheid tot bezinning en ontmoeting.

Wanneer de gemeenschap dit evenwichtige ritme mogelijk maakt, mag de ziel zich voeden in de dagelijkse omgang met God. In de gemeenschap wordt het geestelijk gesprek gevoerd, met het oog op deze waarden.

4.2. Sociale doelen

Bruggen slaan over de kloof in onze samenleving tussen hoog- en laagopgeleiden.

Tijdens 'Het Christelijk Nationaal Congres' in 2016 werd zichtbaar gemaakt hoe de polarisatie oploopt tussen deze twee groepen en welk effect dat heeft in verkiezingen, politiek beleid en de bejegening van vreemdelingen. In plaats van mee te gaan in een stemming van onbegrip, verharding en veroordeling zoeken we naar perspectieven voor laagopgeleiden, naar ontmoeting in een sociaal leven dat zich gemakkelijk isoleert, naar het creëren van kansen voor mensen die zich de kansen ontnomen zien worden. Het aanbod van retraites aan hoogopgeleiden in hetzelfde huis waar laagopgeleiden het verblijf mogelijk maken, geeft gelegenheid tot ontmoeting tussen mensen die een dagelijks leven hebben in geheel verschillende sociale omgevingen.

Herstelgasten komen tot rust. Door deel te nemen aan retraite-activiteiten, door te helpen met klusjes, komen zij in hun eigen tempo weer op adem. Niets moet, herstel staat voorop. Waar nodig kan professionele hulp ingeschakeld worden.

We laten ons inspireren door de kerkvader Augustinus die de waarde van vriendschap hooghield, juist tussen mensen van verschillende sociale milieus. Hij spande zich in om samen deze waarde te ontdekken. Voor hem was vriendschap mogelijk door het zien van elkaar in Gods licht. In het leven met Christus als spil van gemeenschap en bron van liefde ontdekken we "door God gegeven te zijn" en worden gaven zichtbaar die God in ons legt, juist dankzij onze verschillen.

1.5 Persoonlijke doelen

1.5.1 De jongeren

De vier deelnemende jongeren: in een verblijf van maximaal twee jaar doen zij de ervaring op van waarde te zijn. We schatten in dat een gemiddeld verblijf niet langer dan een half jaar duurt. We besteden aandacht aan een veilige omgeving. Tijdens het verblijf oefenen de jongeren in elementaire zelfstandigheid op het gebied van zelfverzorging, huishouden, financiën en het uitvoeren van taken in de gemeenschap en in gastvrijheid. Zelfontdekking, inzicht in eigen competenties en ontwikkeling van sociale vaardigheden en facilitaire vaardigheden in huishouden en huis staan centraal.

In samenwerking met de gemeente Hellendoorn en zorgorganisaties die hulp verlenen aan jongeren, willen we actief werken aan de toekomst van jongeren die bij ons wonen. Samen met de jongere wordt een plan gemaakt om zich voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Kwaliteiten en verbeterpunten worden geïnventariseerd, doelen geformuleerd en een tijdsplanning gemaakt. Afgestemd op de jongere worden in het huis of elders taken gekozen die bij dit plan passen. Dat kan een verdere ontwikkeling zijn van de kunst van gastvrijheid, om bijvoorbeeld horecacompetenties te verwerven. Ook activiteiten in het onderhoud van 'groen' op het terrein behoren tot de mogelijke ontwikkelingsgebieden. Technisch onderhoud is een eerste stap in het ontwikkelen van handvaardigheid. Het plan met de jongere maakt duidelijk welke ontwikkeling de jongere nodig heeft om zelfstandig te kunnen wonen en in welke tijd dit bereikt kan worden. In samenwerking met andere partijen waaronder het project 'Scoren in Hellendoorn' wordt een vervolgttraject richting zelfstandig wonen en arbeidsmarkt uitgezet. Doel van dit project is kwetsbare jongeren, de zogenaamde 'Nuggers', te activeren en aan een baan te helpen. Diverse ondernemingen in de

gemeente Hellendoorn geven jongeren de mogelijkheid om in hun bedrijf aan werkervaring op te doen en een baan te verkrijgen. De jeugdhulpverlener begeleidt de jongeren tot hun situatie in zelfstandig wonen en werken stabiel is en het doel van zelfredzaamheid is bereikt.

1.5.2 De gasten

De gasten en bezoekers van retraites en activiteiten: een goed verblijf in Huis van Vriendschap en de prachtige omgeving van Nijverdal. Waar gewenst en mogelijk bieden we inspirerende thema's, activiteiten gericht op ontspanning en persoonlijke bezinning en gesprekken die bijdragen tot een zinvolle retraite. Wanneer gasten zich oriënteren op levensvragen, bieden we hen de mogelijkheid van gesprekken aan. (Spiritual direction, geestelijke begeleiding gericht op levens- en geloofsvragen.) De gebedsmomenten staan open voor ieder die daaraan wil deelnemen. Deelname is geen verplichting. Het opleggen van een christelijk geloofsovertuiging achten wij strijdig met de inhoud van het geloof, dat vraagt om bevestiging in vrijheid. Wij hopen dat zij in de sfeer van de gemeenschap belangrijke waarden ontdekken en Wie daar de bron van is.

1.5.3 De leden van de gemeenschap

De leden van de gemeenschap oefenen in beschikbaarheid en ontvankelijkheid. We oefenen het beschikbaar zijn door te luisteren naar de stem van God in ons hart en onze medemensen. We oefenen in ontvankelijkheid door open te staan voor Gods woord in de gebeden, de wijsheid van de traditie en in gesprek met elkaar (zie de omschrijving in de leefregel van de Northumbria Community¹).

1.5.4. De leden van de deelnemende kerken

Voor de leden van de deelnemende kerken is het 'Huis van Vriendschap' een uitnodiging om het evangelie via een andere weg te beleven. Dagelijkse liturgie, gemeenschap en gastvrijheid zijn een manier om het evangelie tastbaar te beleven. 'Huis van Vriendschap' staat voor de compassie en barmhartigheid van het evangelie en wil een teken van hoop zijn voor de kerk en samenleving.

---

¹Zie <http://www.northumbriacommunity.org/>

2. Middelen

2.1 De gemeenschap

De gemeenschap onderhoudt het ritme van de dag, de gebeden en de liturgie, de gastvrijheid en gesprekken, de maaltijden en de gebeden. Hierbij maakt de gemeenschap gebruik van talrijke vrijwilligers die verenigd zijn in een vriendengroep. De gemeenschap waakt over de waarden die zich laten gelden en de sfeer die deze vrienden onderhouden. Veiligheid, liefdevolle aandacht en barmhartigheid zijn de kern van onze gemeenschap. Wij delen het leven voor Gods aangezicht. We zijn ons bewust van onze beperktheden. Daarom onderhouden we de gesprekken met elkaar en hebben we regelmatig met alle vrienden thema- en bezinningsbijeenkomsten.

2.2 Het huis

Het Huis van Vriendschap is gevestigd naast de pastorie aan de Noetselerweg 55 in Nijverdal. De pastorie is eigendom van de PGNijverdal. Wij willen in gesprek met het College van Kerkrentmeesters om het bestemmingsplan te wijzigen waardoor zowel op de pastorie als de grond ernaast, de bestemming 'maatschappelijk' zal krijgen.

Wij willen in overleg met PGNijverdal, de pastorie t.z.t. kopen waardoor de gronden weer één geheel worden. Wie de straat uitloopt kan zo de Es binnenwandelen, naar het bos en de heide. Cultuur en natuur zijn nauw verbonden. Ook achter het huis en het terrein is de omgeving groen en landelijk en straalt een sfeer uit waarin we rust kunnen ervaren. Het fysieke huis is een uitdrukking van onze zorg en van wat wij belangrijk vinden. Het is een uitdaging om daarin onze kernwaarden tot hun recht te laten komen. Aankleding, onderhoud en inrichting laten zien wie hem bewoont! De gasten zullen de sfeer en uitstraling opmerken en met zich meedragen. Voor de jongeren is het een ontdekkingsstocht naar een plaats voor henzelf en hun inbreng in de gemeenschap. Daarin krijgen zij de kans mee te denken, te leren communiceren en praktische vaardigheden te oefenen.

2.3 Vier kringen van aandacht

Om een praktische taakuitvoering mogelijk te maken onderscheiden we vier kringen van aandacht:

1. dagelijkse liturgie en retraite;
2. gastvrijheid en maaltijden;
3. gesprek en coaching;
4. huis en schoonmaak/onderhoud.

De gemeenschap zorgt samen met vrijwilligers/vrienden voor voldoende bezetting om zowel gasten als jongeren de aandacht te geven die nodig is. Jongeren krijgen een mentor toegewezen die hen helpt hun weg in het huis te vinden en de ontwikkeling op gang te brengen die bij hen past. Het Antoon Jurgensfonds vragen we om subsidie om in de opstartfase van het huis uren vrij te maken voor deze begeleiding. Op hun beurt vervullen de jongeren taken in de zorg voor gastvrijheid en maaltijden en in schoonmaak en onderhoud. De mentor maakt met de jongeren een schema van tijdsbesteding en leerontwikkeling. Wanneer jongeren meer zorg nodig hebben dan de mentor en de gemeenschap kan bieden, wordt extra zorg en begeleiding ingehuurd. Als toelatingscriterium voor jongeren geldt de regel dat jongeren niet zorgafhankelijk zijn, vanwege het aandachtsevenwicht in de gemeenschap.

3. Exploitatie

3.1 Het gebouw

Plaats van huisvesting is naast de pastorie aan de Noetselerweg 55. Achter de pastorie staan drie wooneenheden met een permanente bewoning, die wordt gedoogd op basis van het verleden. In de toekomst willen we de pastorie kopen en bij het geheel betrekken, zoals dat in de oorspronkelijke staat ook het geval was. De huidige bestemming van de drie wooneenheden is recreatie. De gemeente Hellendoorn heeft haar medewerking toegezegd om een passende vergunning te verlenen voor ruimtelijke ordening om deze wooneenheden te vernieuwen tot twee gastenverblijven en één blok huisvesting voor vier jongeren. Op het terrein willen we in overleg met een architect en de gemeente Hellendoorn nieuwbouw plegen.

3.2 De locatie

De afstand van de locatie naar het treinstation is ongeveer 2 kilometer. Dat betekent dat het retraitehuis op loopafstand ligt van openbaar vervoer. Wanneer gasten de bus nemen tot in de Rijssensestraat, halte voormalige Sporthal, wordt de afstand zelfs beperkt tot minder dan 1 kilometer. De afstand tot het bos en de heide is eveneens zeer klein. De afstand tot de Wolterskampweg is 200 meter. Daar begint het zandpad dat de Es of de Slenk binnenleidt. De plek van deze pastorie is daarom zeer geschikt als een huis voor retraite.

3.3 Uitgangspunten voor de exploitatie

De exploitatie is gebaseerd op twaalf ruime gastenkamers met douche en toilet. Een prijs van € 70,- per overnachting achten we reëel gezien de vernieuwbouw, inclusief voeding. Met een actief multimediebeleid hopen we te komen tot een 30% bezetting, in een prognose van 5 jaar. Een vergelijking met 'De Spil' laat zien dat dit mogelijk is².

De vier jongerenappartementen dragen per eenheid bij in de maandelijkse lasten, inclusief energie- en overige kosten. Gezien de behoefte gaan we uit van 100% bezetting. In de gemeente Hellendoorn wordt gerekend met meer dan driehonderd jongeren tussen 17 en 18 jaar die zonder werk en uitkering thuis zitten. In de regio Twente zijn dit volgens recente schattingen 3.000 jongeren. Deze jongeren kunnen voldoen aan de huur en woningbijdrage door aanspraak te maken op een bijstandsuitkering of persoonlijk zorgbudget.

Enkele leden van de gemeenschap gaan daadwerkelijk in de pastorie aan de Noetselerweg wonen. Dit gaat in fases, passend bij het opstarten van het huis en persoonlijke omstandigheden. Aan de gemeente Hellendoorn wordt in de toekomst vergunning gevraagd om de pastorie tot meerdere wooneenheden te verbouwen.

3.4. Juridische vorm

Als huis willen we zelf de aansprakelijkheid dragen voor het gevoerde beleid. Bovendien willen we de vrijheid om bestuursleden te kiezen en eigen beleid te bepalen, overeenkomstig de beschreven spiritualiteit. Daarom kiezen we voor de juridische vorm van een stichting. In overleg met deskundigen is een stichtingsakte opgesteld en bij de notaris ingevoerd.

²Zie voor meer informatie over De Spil: <http://www.retraitecentrum.nl/>. In 2015 had de Spil een bezetting van ongeveer 50%, 1291 overnachtingen uitgaande van 7 kamers en 365 mogelijke overnachtingen.

3.5. Financiering aankoop, vernieuwing en verbouwing

Huis van Vriendschap heeft de volgende financieringsbehoeften, volgens een voorlopige schatting. Via fondsenwerving, vriendenkringen en diaconieën van deelnemende kerken worden de benodigde bedragen aangevraagd. Zij maken het mogelijk dat gasten inspiratie vinden en jongeren hun waarde ontdekken!

Aankoop grond recreatiewoningen	280.000
Nieuwbouw 2 gastenverblijven inclusief inrichting	200.000
Nieuwbouw blok 4 wooneenheden jongeren	100.000
Aanleg parkeerterrein, tuin en buitenruimte	100.000
Kapel	20.000
Verbouw pastorie centrale ruimte begane grond en wooneenheid verdieping, inclusief inrichting	100.000
Verbouw/aanbouw pastorie tot 2 wooneenheden	100.000
Aanbouw wooneenheid aan pastorie	100.000
Totaal	1.000.000

Wij willen het Huis van Vriendschap gefaseerd vorm gaan geven waardoor er tijdens de ontwikkeling al inkomsten zijn.

3.6. Vrijwilligers en vrienden

Voor een goed en aantrekkelijk retraiteprogramma zijn veel vrijwilligers en vrienden nodig. Daar zal de eerste jaren de nodige aandacht aan geschonken worden. Daarbij dient een goed pr-beleid de bekendheid van het huis te vergroten.

Om de start van het huis te kunnen maken en tekorten in de exploitatie op te vangen is fondsenwerving noodzakelijk. Middels de vriendenkring worden donateurs geworven die een jaarlijkse bijdrage schenken.

Aan de diaconieën in de gemeente Hellendoorn en omgeving wordt gevraagd om jaarlijkse donaties om de start en de exploitatie van 'Huis van Vriendschap' mogelijk te maken.

3.7. Exploitatierekening

Onderstaand is de exploitatierekening weergegeven:

Exploitatie	Huis van Vriendschap		
<u>Inkomsten</u>		<u>Uitgaven</u>	
gasten	79200	voeding	24000
jongeren inclusief	24000	Vaste lasten	19400
huur pastorie	7200	Renten à 2%	11600
vriendenkring	17600	Aflossing 10 jaar	58000
diaconieën	10000	Facilitair huishouden	12000
		PR	6000
		afschrijving inrichting	5000
		bestuurskosten	2000
totaal	138000		138000

Deze exploitatie hopen we te bereiken na een aanloopfase van vijf jaar. In de prognose van de eerste jaren rekenen we met ieder jaar een stapsgewijze groei van de overnachtingen. Daarbij gaan we uit van een steeds grotere bekendheid, een steeds gevarieerder aanbod van retraites en een groei in het aantal vrijwilligers.